

Ustawa z dnia 2023 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych

Rozdział 1 - *Podmiot i przedmiot opodatkowania*

Art. 1. [zakres]

1. Ustawa reguluje opodatkowanie dochodów osób fizycznych.
2. Przepisy ustawy stosuje się z uwzględnieniem umów w sprawie unikania podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska.

Art. 2. [rok podatkowy]

Dla celów niniejszej ustawy rok podatkowy jest tożsamy z rokiem kalendarzowym.

Art. 3. [wyłączenia]

1. Przepisów ustawy nie stosuje się do:
 1. przychodów z działalności rolniczej oraz leśnej
 2. przychodów z działalności gospodarczej;
 3. przychodów z kapitałów pieniężnych;
 4. spadków i darowizn;
 5. przychodów z tytułu zmiany małżeńskiego ustroju majątkowego;
 6. przychodów wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy.
2. Przepisów niniejszej ustawy nie stosuje się również do dochodów, które zostały opodatkowane odmiennie lub zwolnione z opodatkowania na gruncie innych ustaw.

Art. 4. [rezydencja]

1. Osoby fizyczne, jeżeli mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów (przychodów) bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów (nieograniczony obowiązek podatkowy).
2. Za osobę mającą miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uważa się osobę fizyczną, która:
 1. posiada na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej centrum interesów osobistych lub gospodarczych (ośrodek interesów życiowych) lub
 2. przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dłużej niż 183 dni w roku podatkowym.
3. Osoby fizyczne, jeżeli nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania, podlegają obowiązkowi podatkowemu tylko od dochodów (przychodów) osiąganych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (ograniczony obowiązek podatkowy).

Art. 5. [wspólne rozliczenie]

1. Małżonkowie podlegający obowiązkowi podatkowemu na mocy niniejszej ustawy, mogą na zgodny wniosek wspólnie rozliczyć osiągnięte dochody.

2. Dochody małoletnich dzieci własnych i przysposobionych podlegają odrębnemu opodatkowaniu.
3. Zasady i sposób opodatkowania, o którym mowa w ust. 1, ma zastosowanie również do osoby samotnie wychowującej dzieci:
 1. małoletnie;
 2. pełnoletnie, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną.
4. W przypadku opieki naprzemiennej osoba samotnie wychowująca dzieci również może rozliczyć się wspólnie, przy czym dodatkowe pomniejszenie nie może przekroczyć połowy kwoty, o której mowa art. 9 ust. 2.

Rozdział 2 - Źródła przychodów

Art. 6. [źródła przychodów]

1. Źródłami przychodów na gruncie ustawy są:
 1. stosunek pracy;
 2. wykonywanie usług;
 3. emerytura lub renta;
 4. nieujawnione przychody;
 5. rzeczy lub prawa;
 6. inne źródła przychodu.
2. Przychody, o których mowa w ust. 1, powstają w momencie otrzymania lub postawienia do dyspozycji podatnika.

Art. 7. [kursy walut]

Wartości wyrażone w walutach obcych przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania przychodu.

Art. 8. [zwolnienie]

1. Zwolnione przedmiotowo z podatku dochodowego są stypendia, zasiłki, świadczenia rodzinne, odszkodowania, nagrody uzyskane z gier hazardowych oraz inne przychody wskazane w rozporządzeniu.
2. Minister właściwy do spraw finansów określa, w drodze rozporządzenia, zakres przedmiotowy powyższych zwolnień.
3. Przepisów ustawy nie stosuje się również do diet z tytułu podróży w określonych limitach, zwrotu poniesionych wydatków w kwocie faktycznej albo zryczałtowanej na podstawie odrębnych przepisów.

Rozdział 3 - Podstawa obliczenia i wysokość podatku

Art. 9. [podstawa]

1. Podstawę obliczenia podatku stanowi osiągnięta w roku podatkowym suma przychodów.

2. Podstawę opodatkowania pomniejsza się o dwunastokrotność minimalnego wynagrodzenia, o którym mowa w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.
3. Podatek dochodowy pobiera się od podstawy jego obliczenia według 12% stawki.

Art. 10. [dochody zagraniczne]

Jeżeli osoba mająca miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osiąga przychody ze źródeł znajdujących się w państwie, z którym nie została zawarta umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania, odlicza się od podatku tej osoby sumę równą podatkowi dochodowemu zapłaconemu w tym państwie. Jednakże odliczenie nie może przekroczyć tej części podatku obliczonej przed dokonaniem odliczenia, która odpowiada tej części dochodu osiągniętego w tym państwie.

Rozdział 4 - *Opodatkowanie przychodów z rzeczy i praw*

Art. 11. [sprzedaż rzeczy]

1. Opodatkowaniu podlega odpłatne zbycie, z zastrzeżeniem art. 12:
 1. nieruchomości lub ich części oraz udziału w nieruchomości,
 2. spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego lub użytkowego oraz prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej,
 3. prawa wieczystego użytkowania gruntów,– jeżeli nie następuje w wykonaniu działalności gospodarczej i zostało dokonane w przypadku odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych przed upływem pięciu lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie.
2. Opodatkowaniu podlega odpłatne zbycie innych rzeczy, z zastrzeżeniem art. 12, jeżeli nie następuje w wykonaniu działalności gospodarczej i zostało dokonane przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie.
3. W przypadku zamiany okresy te odnoszą się do każdej z osób dokonującej zamiany.

Art. 12. [wyłączenie]

Przepisów art. 11 nie stosuje się do odpłatnego zbycia:

1. na podstawie umowy przewłaszczenia w celu zabezpieczenia wierzytelności, w tym pożyczki lub kredytu – do czasu ostatecznego przeniesienia własności przedmiotu umowy;
2. w formie wniesienia wkładu niepieniężnego do spółki lub spółdzielni środków obrotowych, środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych;
3. składników majątku związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, jeżeli przed zbyciem zostały wycofane z działalności gospodarczej, a między pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym składniki majątku zostały wycofane z działalności i dniem ich odpłatnego zbycia, nie upłynęło 6 lat.

Art. 13. [okres karencji]

1. W przypadku odpłatnego zbycia, nabytych w drodze spadku, rzeczy lub praw majątkowych, okres, o którym mowa w art. 11, liczy się od końca roku

kalendarzowego, w którym nastąpiło nabycie rzeczy lub prawa majątkowego przez spadkodawcę.

2. W przypadku odpłatnego zbycia po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej, nabytych do majątku wspólnego małżonków w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej rzeczy lub praw majątkowych, określonych w art. 11, okres, o którym mowa w tym przepisie, liczy się od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło ich nabycie do majątku wspólnego małżonków w trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej.
3. Nie stanowi nabycia albo odpłatnego zbycia, o którym mowa w art. 11, odpowiednio nabycie albo odpłatne zbycie, w drodze działu spadku, rzeczy lub praw majątkowych do wysokości przysługującego podatnikowi udziału w spadku.

Art. 14. [wysokość podatku]

1. Od dochodu z odpłatnego zbycia rzeczy i praw majątkowych podatek dochodowy wynosi 12% podstawy obliczenia podatku.
2. Podstawą obliczenia podatku, o której mowa w ust. 1, jest dochód stanowiący różnicę pomiędzy przychodem z odpłatnego zbycia rzeczy lub praw majątkowych, a udokumentowanymi kosztami nabycia lub poniesionymi nakładami.

Art. 15. [wynajem prywatny]

1. Opodatkowaniu podlega przychód z wynajmu, dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze, z wyjątkiem składników majątku związanych z działalnością gospodarczą.
2. Podstawę obliczenia podatku, o którym mowa w ust. 1, stanowi przychód z wyłączeniem zwróconych wydatków eksploatacyjnych.
3. Wydatkami eksploatacyjnymi są wydatki na prąd, wodę, gaz, opłata za wywóz śmieci oraz inne opłaty ustalone przez wspólnotę lub spółdzielnię mieszkaniową.
4. Podatek dochodowy pobiera się od podstawy jego obliczenia według 8% stawki od przychodów.
5. Przychodów tych nie łączy się z innymi dochodami (przychodami).

Rozdział 5 - *Ulgi podatkowe*

Art. 16. [ulga dla młodych]

1. Zwalnia się przychody podlegające pod opodatkowanie na gruncie niniejszej ustawy, z wyłączeniem Rozdziału 4, otrzymane przez podatnika do ukończenia 26. roku życia, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty dwudziestoczekrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę o którym mowa w rozporządzeniu wydany na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.
2. Nadwyżka ponad tę kwotę otrzymana przez podatnika, o którym mowa w ust. 1, opodatkowana jest zgodnie z przepisami Rozdziału 3.

Art. 17. [ulga na dzieci]

1. Od podstawy opodatkowania podatnik ma prawo odliczyć kwotę obliczoną zgodnie z ust. 2 na każde małoletnie dziecko, w stosunku do którego w roku podatkowym:

1. wykonywał władzę rodzicielską;
 2. pełnił funkcję opiekuna prawnego, jeżeli dziecko z nim zamieszkiwało;
 3. sprawował opiekę poprzez pełnienie funkcji rodziny zastępczej na podstawie orzeczenia sądu lub umowy zawartej ze starostą.
2. Odliczeniu podlega kwota 1000 zł za każdy miesiąc kalendarzowy roku podatkowego, w którym podatnik wykonywał władzę, pełnił funkcję albo sprawował opiekę, o których mowa w ust. 1, w stosunku do:
1. małoletniego dziecka;
 2. pełnoletniego dziecka, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną.
3. W przypadku gdy w tym samym miesiącu kalendarzowym w stosunku do dziecka wykonywana jest władza, pełniona funkcja lub sprawowana opieka, o których mowa w ust. 1, każdemu z podatników przysługuje odliczenie w kwocie stanowiącej 1/30 kwoty obliczonej zgodnie z ust. 2 za każdy dzień sprawowania pieczy nad dzieckiem.
4. Odliczenie dotyczy łącznie obojga rodziców, opiekunów prawnych dziecka albo rodziców zastępczych pozostających w związku małżeńskim. Kwotę tę podatnicy mogą odliczyć od podatku w dowolnej proporcji przez nich ustalonej. W przypadku braku porozumienia, kwotę tę podatnicy odliczają w częściach równych. W pozostałych przypadkach odliczenie w wysokości 100% stosuje podatnik, u którego dziecko ma miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów prawa cywilnego.
5. Kwota, o której mowa w ust. 2, będzie corocznie podwyższana w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów roku poprzedzającego rok podatkowy w stosunku do tego samego okresu roku ubiegłego, ogłaszanemu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 18. [ulga na rehabilitację]

1. Od podstawy opodatkowania podatnik będący osobą niepełnosprawną lub podatnik, na którego utrzymaniu są osoby niepełnosprawne ma prawo odliczyć wydatki poniesione na cele rehabilitacyjne.
2. Minister właściwy do spraw finansów w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określa, w drodze rozporządzenia, katalog wydatków, o których mowa w ust. 1, kierując się w szczególności ułatwieniem wykonywania czynności życiowych przez osoby niepełnosprawne.
3. Odliczeniu nie podlegają wydatki w takiej części, w jakiej zostały zwrócone podatnikowi w jakiejkolwiek formie.
4. Warunkiem odliczenia wydatków, o których mowa w ust. 2, jest posiadanie przez osobę, której dotyczy wydatek:
 1. orzeczenia o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, określonych w odrębnych przepisach, lub
 2. decyzji przyznającej rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, rentę szkoleniową albo rentę socjalną, albo
 3. orzeczenia o niepełnosprawności osoby, która nie ukończyła 16 roku życia, wydanego na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 19. [ulga dla emerytów]

1. Zwalnia się przychody podlegające pod opodatkowanie na gruncie niniejszej ustawy, z wyłączeniem Rozdziału 4, otrzymane przez podatnika po ukończeniu wieku emerytalnego, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty dwudziestoczworo krotności minimalnego wynagrodzenia za pracę o którym mowa w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, pod warunkiem niepobierania przez tegoż podatnika świadczenia emerytalnego.
2. Nadwyżka ponad tę kwotę otrzymana przez podatnika, o którym mowa w ust. 1, opodatkowana jest zgodnie z przepisami Rozdziału 3.

Art. 20. [ulga kredytowa]

1. Podatnik, który zaciągnął kredyt hipoteczny, ma prawo obniżyć podstawę opodatkowania z art. 8 o sumę faktycznie poniesionych odsetkowych i pozaodsetkowych kosztów kredytu hipotecznego w danym roku podatkowym, na jedną nieruchomość mieszkalną, której podatnik ten jest właścicielem lub współwłaścicielem.
2. W przypadku małżonków posiadających wspólność majątkową, rozliczających się na podstawie art. 4, podstawę opodatkowania obniża się o dwukrotność sumy odsetek i pozaodsetkowych kosztów kredytu hipotecznego na jedną nieruchomość mieszkalną.

Rozdział 6 - *Opodatkowanie przychodów nieujawnionych*

Art. 21. [przychody nieujawnione]

Za przychody nieujawnione uważa się kwotę odpowiadającą nadwyżce wydatku nad przychodami (dochodami) opodatkowanymi lub przychodami (dochodami) nieopodatkowanymi, uzyskanymi przed poniesieniem tego wydatku.

Art. 22. [wykrycie nadwyżki]

1. Obowiązek podatkowy z tytułu przychodów nieujawnionych powstaje na ostatni dzień roku podatkowego, w którym powstał przychód w kwocie odpowiadającej nadwyżce wydatku nad przychodami (dochodami) opodatkowanymi lub przychodami (dochodami) nieopodatkowanymi.
2. Postępowania w sprawie opodatkowania przychodów nieujawnionych nie wszczyna się, a wszczęte umarza, jeżeli kwota nadwyżki wydatku nad przychodami (dochodami) opodatkowanymi lub przychodami (dochodami) nieopodatkowanymi nie przekroczyła 60-krotności wynagrodzenia, o którym mowa w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Art. 23. [sankcyjny podatek]

1. Od przychodów nieujawnionych właściwy organ podatkowy w drodze decyzji wymierza podatek dochodowy w 75% stawce.
2. W przypadku ustalenia w toku postępowania podatkowego albo w toku kontroli celno-skarbowej źródła pochodzenia nieujawnionych uprzednio przychodów

(dochodów) i ich wysokości, przychody (dochody) te podlegają opodatkowaniu podatkiem na zasadach określonych w przepisach ustawy innych niż przepisy niniejszego rozdziału lub w przepisach odrębnych ustaw.

Art. 24. [ciężar dowodu]

1. W toku postępowania podatkowego albo w toku kontroli celno-skarbowej ciężar dowodu w zakresie wykazania przychodów (dochodów) opodatkowanych lub przychodów (dochodów) nieopodatkowanych stanowiących pokrycie wydatku spoczywa na podatniku.
2. Jeżeli w toku postępowania podatkowego albo w toku kontroli celno-skarbowej podatnik nie udowodni uzyskania przychodów (dochodów) opodatkowanych lub przychodów (dochodów) nieopodatkowanych, stanowiących pokrycie wydatku i nastąpiło przedawnienie zobowiązania podatkowego w stosunku do tych przychodów (dochodów), to ich uzyskanie podatnik może uprawdopodobnić.
3. Jeżeli podatnik nie wskazał, którymi przychodami (dochodami) opodatkowanymi lub przychodami (dochodami) nieopodatkowanymi pokrył poszczególne wydatki, stosuje się zasadę, że najwcześniejszy wydatek jest pokrywany najwcześniejszymi przychodami (dochodami) opodatkowanymi lub przychodami (dochodami) nieopodatkowanymi.

Rozdział 7 - *Pobór podatku lub zaliczek na podatek*

Art. 25. [zaliczki na podatek]

1. Do poboru zaliczek miesięcznych jako płatnicy obowiązane są podmioty prowadzące działalność gospodarczą, wypłacające przychód, z wyłączeniem Rozdziału 4.
2. Zaliczki na podatek obliczane są w sposób narastający według właściwej stawki.
3. Zaliczki są płatne do końca następnego miesiąca z uwzględnieniem 1/12 kwoty, o której mowa w art. 7 ust. 2.
4. Na wniosek podatnika przychód może być pomniejszony o różną część kwoty, o której mowa w art. 7 ust. 2, w poszczególnych miesiącach roku podatkowego.

Art. 26. [zeznania podatkowe]

1. Podatnicy są obowiązani składać urzędowi skarbowemu zeznanie, według ustalonego wzoru, o wysokości osiągniętego przychodu w roku podatkowym do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym.
2. W przypadku niezłożenia w terminie zeznania, o którym mowa w ust. 1, właściwy naczelnik urzędu skarbowego przygotowuje i złoży zeznanie za podatnika na podstawie wpłaconych zaliczek.
3. Przed upływem terminu określonego na złożenie zeznania podatnicy są obowiązani wpłacić różnicę między podatkiem należnym wynikającym z zeznania, o którym mowa w ust. 1, a sumą zapłaconych za dany rok zaliczek, w tym również sumą zaliczek pobranych przez płatników.
4. Minister właściwy do spraw finansów określa, w drodze rozporządzenia, wzory zeznań lub informacji składanych przez podatników lub płatników oraz kwestie techniczne z tym związane.

Art. 27. [wina organu]

1. W przypadku stwierdzenia przez organ podatkowy, że złożone zeznanie zawiera błędy lub oczywiste omyłki powstałe z winy organu podatkowego, organ podatkowy koryguje zeznanie, dokonując stosownych poprawek lub uzupełnień.
2. Od zaległości związanych z korektą zeznania, o której mowa w ust. 1, nie nalicza się odsetek za zwłokę za okres od dnia następującego po upływie terminu płatności podatku do dnia upływu terminu do wniesienia sprzeciwu..
3. W przypadku gdy przed dokonaniem korekty zeznania przez organ podatkowy podatnik skoryguje zeznanie w zakresie, o którym mowa w ust. 1, od zaległości związanych z korektą zeznania nie nalicza się odsetek za zwłokę za okres od dnia następującego po upływie terminu płatności podatku do dnia złożenia korekty.

Art. 28. [procent na OPP]

1. Naczelnik urzędu skarbowego właściwy miejscowo dla złożenia zeznania podatkowego, na wniosek podatnika, przekazuje na rzecz jednej organizacji pożytku publicznego działającej na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego, wybranej przez podatnika z wykazu, o którym mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego, zwanej dalej „organizacją pożytku publicznego”, kwotę w wysokości 1,5% podatku należnego wynikającego ze złożonego zeznania podatkowego.
2. W przypadku niezłożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, właściwy naczelnik urzędu skarbowego przekazuje 1,5% podatku należnego wynikającego ze złożonego zeznania podatkowego na rzecz organizacji pożytku publicznego, wskazanej w poprzednim zeznaniu podatkowym.
3. Przekazanie 1,5% podatku należnego wynikającego ze złożonego zeznania podatkowego nie jest możliwe, jeżeli w roku podatkowym, którego dotyczy rozliczenie, podatnik nie zapłacił podatku dochodowego na gruncie niniejszej ustawy w kwocie przekraczającej 100 złotych.
4. Minister właściwy do spraw finansów, uwzględniając potrzebę sprawnego zorganizowania procesu przekazywania kwot z tytułu 1,5% podatku, określi w drodze rozporządzenia, kwestie techniczne związane z poborem.

Art. 29. [wejście w życie]

Ustawa wchodzi w życie z dniem ... 2023 r.